

The Effects of Personality Type, Gender, Age, Teaching Experience, and Academic Degree on the Teaching Style of Persian Language Instructors for Speakers of Other Languages

Navid Atar Sharghi

Assistant Professor, Persian Language Teaching Center, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran.

navid_atar.sharghi@PLC.ikiu.ac.ir

Ali Navazeni*

Corresponding Author, Postdoctoral researcher at University of Isfahan and Guest lecturer of Persian Language Teaching Center, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran.

a.navazeni@ase.ui.ac.ir

Abstract:

In present scholarship, a clear awareness has been developed concerning the importance of personality traits and psychological issues within the realm of education, particularly in the field of language education. Not only does the awareness regarding individual differences and personality characteristics of language learners, and the adaptation of educational measures to the diversity of their needs and preferences by the teacher, improve and promote the learners' learning process, but it is also crucial to recognize and analyze the individual characteristics of the teacher. By doing so, it enables the adaptation of the teaching method to cater to the preferences and needs of the learners. This study aims to investigate the relationship between various factors, namely personality type, gender, academic degree, age, and teaching experience, of Persian language teachers and their teaching styles. The participants of this research consist of 45 instructors from the Persian Language Teaching Centers at Imam Khomeini International University and Tabriz University. To this end, a mixed-methods approach with the use of a survey method based on Myers-Briggs and Grasha questionnaires was adopted and the obtained data was analyzed with SPSS software. The findings of this study showed that among professors, facilitating and expert styles outnumbered other features. Furthermore, in comparison to men, women tend to exhibit a higher propensity for facilitating styles. In the case of the facilitating style, the variable exhibited the highest frequency among participants holding master's and PhD degrees. The bipolar variables of introvert and extrovert were found to be statistically significant for both individual and facilitating styles. Ultimately, a relationship exists between all the teaching styles and the teaching experience possessed by the professors. Such relationship was statistically significant, especially when considering the expert and authoritarian styles.

***Cite this article:** Atar Sharghi, Navid. Navazeni, Ali. The Effects of Personality Type, Gender, Age, Teaching Experience, and Academic Degree on the Teaching Style of Persian Language Instructors for Speakers of Other Languages.

DOI: 10.30479/JTPSOL.2023.19121.1642

Received on: 26/05/2023

Accepted on: 27/09/2023

© The Author(s).

Publisher: Imam Khomeini International University

Introduction

In modern approaches to language teaching, such as cognitive and communicative approaches, the influence of learners' cognitive and personality types, as well as those of their teachers, on the learning-teaching process is highly significant. In the process of learning, especially foreign language learning, students have different needs, preferences, goals, and individual characteristics. Successful teachers should design their syllabi to meet the diverse educational needs of their students. On the other hand, teachers have personal characteristics and preferences that significantly affect their teaching styles and methods, and thus, the learning of their students. It is truism that if teachers and curriculum designers further appreciate and recognize the individual differences that affect learning and teaching, their teaching quality and performance shall improve.

This study aims to investigate how personality types and individual differences such as gender, age, teaching experience, and academic degrees of Persian Language Instructors for Speakers of Other Languages influence their teaching styles. According to contemporary educational theories and methodologies, the primary purpose of a teacher in the classroom is not to provide one-sided instruction and enforce discipline, but instead to establish a direct and authentic rapport with students that enables them to observe and acquire the desired behaviors and skills through modeling. Citton (2015) cited in Messaour (2022: 225-226) observes:

"The role of a teacher involves adopting a type of reflective practice, also known as self-reflective, which constantly examines and analyzes their teaching methods to adapt them to the expectations and needs of learners. Within such spectrum, the notion of self-awareness, particularly with the aid of psychological [personality] typology, can assist the educator in gaining a better understanding of their psychological functioning. This naturally leads to enriching their reflective practices as well as improving their teaching practices."

Personality, or personality type, refers to a set of physical, psychological, and behavioral characteristics that distinguish an individual from others (Sadeghian & Sheikhpour, 2011:9), and in various situations and circumstances, it maintains relative stability and continuity and determines the current and future patterns of behaviors in individuals (Poursaberi & Yagoubi Beglar, 2018:120).

The renowned Swiss psychologist Carl Jung categorized personality types into 8 types (3 dichotomies) in order to describe them. Katherine Cook Briggs and Isabel Briggs Myers expanded on this to 16 personality types (4 dichotomies), known as the Myers-Briggs Type Indicator. The MBTI helps individuals identify their own and others' motivations, abilities, and personality types (Kennedy & Kennedy, 2004: 38) (See table below).

Personality Types in MBTI test				
Determining factors of personal preferences in decision-making	Dichotomy element	Dichotomy feature	Dichotomy element	Dichotomy feature
Energy source	Introvert	They derive energy from within and have a limited communication circle. They are interested in mental activities such as studying.	Extrovert	They get energy from the environment and react faster to making decisions. They think out loud and are active.

Perception of information	Sensor	They receive most of their information from the environment using their five senses. They are detailed and focused on the objective.	Intuitive	They use their sixth sense more and are interested in things that should be. They are imaginative and future-oriented and these people spend most of their time dreaming.
Decision making	Feeler	They make most of their decisions based on their feelings and personal values.	Thinker	They make their decisions and judgments based on logic and objectivity.
Life style	Judger	They are driven to lead an orderly, deliberative and disciplined life, finding satisfaction in structured decision making.	Perceiver	They look for a flexible and adaptable life. Their decision-making process is thorough and deliberate, as they prioritize gathering extensive information pertaining to the subject matter. They tend to defer making a decision until the last moment.

As noted earlier, one of the objectives of this study is to examine the effects of gender, age, teaching experience, and educational background on the teaching styles of Persian language instructors based on the styles proposed by Grasha. As Larenas Diaz (2011) notes, Grasha believes in the existence of five different teaching styles that include, Expert, Formal, Authority, Personal model, Facilitator and Delegator.

“Teaching style refers to how the educator acts at the level of practice and the tools they use when interacting with learners. Personal characteristics of the teacher can determine their styles. Methods refer to the techniques of teachers, while styles specifically refer to the distinct qualities of a teacher in a given situation, regardless of the content being taught” (Haghani et al., 2011:944).

Methodology

The participants of this study include 45 teachers and faculty members from Persian language teaching centers at Imam Khomeini International University (30) and Tabriz University (15), aged between 27 and 53. Among them, 15 were male and 30 were female. Furthermore, in terms of academic degrees, 20 participants held a doctoral degree and 25 had a master's degree. In terms of teaching experience, all participants were in teaching profession between 3 to 20 years. The data of this research were analyzed using SPSS 22 software and statistical methods (frequency, Cronbach's alpha, Pearson correlation coefficient) at a significant level of $p < 0.05$. Two questionnaires, Mayer and Briggs' personality types and Grasha's teaching styles, were used to collect data. To obtain

reliability coefficient (Cronbach's alpha) for each teaching style separately, as well as for the total of all styles and personality types, the analysis was done and the result is presented in the following table.

	Expert	Formal Authority	Personal model	Facilitator	Delegator	The sum of all styles	Personality type
Cronbach's alpha	0.65	0.62	0.66	0.77	0.76	0.87	0.67

Results and discussion

Among the 45 participating educators in the study, 12 types of personality were identified out of the 16 Myers-Briggs personality types. Among these, the personality types ISTJ (introvert, sensor, thinker, and judger), ESTJ (extravert, sensor, thinker, and judger), and INTJ (introvert, intuitive, thinker, and judger) had the highest frequencies with 27%, 24%, and 9%, respectively. Based on the obtained results (Pearson correlation coefficient), there was a relationship between all personality types and teaching styles. This relationship, with a confidence level of 95% and $p < 0.05$, was only significant in the dichotomous variables of introversion and extraversion in the personal model and facilitator teaching styles.

Conclusion

The findings of this research also posted a positive and significant relationship between personality types (introverted and extroverted dichotomy) and the selection of teaching styles, indicating that the personality types of teachers play a significant role in their teaching methods. With regard to specific teaching styles, the current research identified the Facilitator (16 individuals), Expert (13 individuals), Personal Model (6 individuals), Delegator (6 individuals), and Authority (4 individuals) styles, respectively, from the highest to the lowest frequency. Regarding the relationship between teaching styles and the academic qualifications of the teachers, it was observed that teachers with a doctoral degree preferred facilitator, expert, and advocacy styles, while teachers with a master's degree selected facilitator and expert styles. Furthermore, a relationship was found between all teaching styles and the teaching experience of the educators.

Acknowledgment

The authors would like to appreciate the teachers for their time and efforts to participate in this research.

Conflict of Interest

The authors have no conflicts of interest to declare.

Keywords: Persian language teaching, teaching style, personality type, Myers-Briggs Type Indicator, Myers & Briggs, Grasha.

تأثیر تیپ شخصیت، جنسیت، سن، سابقه تدریس و مدرک تحصیلی بر سبک تدریس استادان آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان (پژوهشی)

نوید اعطار شرقی

استادیار مرکز آموزش زبان فارسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ع)، قزوین، ایران.

navid_atar.sharghi@PLC.ikiu.ac.ir

علی نوازی*

نویسنده مسنول، پژوهشگر پسادکترای دانشگاه اصفهان و مدرس مدعو مرکز آموزش زبان فارسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ع)، قزوین، ایران.

a.navazeni@ase.ui.ac.ir

چکیده

امروزه اهمیت آگاهی از ویژگی‌های شخصیتی و مسائل روان‌شناختی در امر آموزش، به‌ویژه آموزش زبان کاملاً مشخص شده است. نه تنها آگاهی از تفاوت‌های فردی و خصوصیات شخصیتی زبان‌آموزان و متناسب‌سازی اقدامات آموزشی با تنوع نیازها و ترجیحات آن‌ها توسط مدرس باعث بهبود و ارتقای آموزش می‌شود؛ بلکه شناخت و تحلیل ویژگی‌های فردی خود مدرس به‌منظور متناسب‌سازی روش تدریس با ترجیحات و نیازهای فراگیران، بسیار حائز اهمیت است.

هدف از پژوهش حاضر، عبارت است از بررسی رابطه تیپ شخصیت، جنسیت، مدرک تحصیلی، سن، سابقه تدریس استادان آموزش زبان فارسی با سبک تدریس آن‌ها. آزمودنی‌ها، ۴۵ مدرس از مراکز آموزش زبان فارسی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی قزوین و دانشگاه تبریز هستند. در پیشبرد پژوهش، از روش‌های ترکیبی کمی و کیفی و روش پیمایشی متکی بر پرسش‌نامه‌های مایرز-بریگز و گراشا استفاده شد و تحلیل دستاوردهای پژوهش، با اتکا به روش‌های آماری و نرم‌افزار SPSS انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که در بین استادان، سبک‌های تسهیل‌کننده و خیره، دارای بیشترین فراوانی است. همچنین زنان در مقایسه با مردان، بیشتر تمایل به سبک‌های تسهیل‌کننده دارند. علاوه بر این، بیشترین فراوانی در هر سطح مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری، متعلق به سبک تسهیل‌کننده است و متغیرهای دوقطبی IE (درون‌گرا و برون‌گرا) در دو سبک فردی و تسهیل‌کننده معنی دارند. همچنین بین همه سبک‌های تدریس با سابقه تدریس اساتید، ارتباط وجود دارد و به‌طور خاص در دو سبک خیره و آمرانه، این ارتباط معنی‌دار است.

کلیدواژه‌ها

آموزش زبان فارسی، سبک تدریس، تیپ شخصیت، تیپ‌نمای شخصیتی مایرز-بریگز، مایرز و بریگز، گراشا.

***استناد:** اعطار شرقی، نوید، نوازی، علی. تأثیر تیپ شخصیت، جنسیت، سن، سابقه تدریس و مدرک تحصیلی بر سبک تدریس استادان آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان.

شناسه دیجیتال (DOI): 10.30479/JTPSOL.2023.19121.1642

تاریخ پذیرش نهایی مقاله: ۱۴۰۲/۰۷/۰۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۰۵

ناشر: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ع)

۱. مقدمه

امروزه، با رشد و تکامل ارتباطات فرامرزی میان جوامع و همچنین شکل‌گیری حدی از وابستگی متقابل میان ملت‌ها و دولت‌ها و احساس نیاز به برقراری ارتباط، شاهد رشد چشمگیر طیف فراگیران زبان‌های خارجی در سطح کلان و زبان فارسی به‌طور خاص هستیم. در همین راستا، توجه به اصول، مسائل و شیوه‌هایی که روند آموزش و یادگیری زبان را تسهیل کرده، نتایج آن را بهبود بخشد و در زمان کوتاه‌تر، بازخورد بهتری را در پی داشته باشد، بسیار حائز اهمیت است. در رویکردهای نوین آموزش زبان همچون رویکردهای شناختی و ارتباطی، نه تنها بر تأثیر ویژگی‌های شناختی و شخصیتی زبان‌آموزان و همچنین مدرسان آن‌ها بر فرایند یادگیری-آموزش تأکید شده است؛ بلکه کلاس زبان به‌منزله محیطی اجتماعی در نظر گرفته می‌شود که در آن برقراری ارتباط و تعامل دوسویه از ارکان دست‌یابی به هدف نهایی؛ یعنی انتقال دانش زبانی، فرهنگی و اجتماعی مورد نظر به زبان‌آموزان، به‌منظور ایجاد توانش‌ها و مهارت‌های مورد نظر در زبان مقصد است. پژوهش‌های فراوانی درباره ویژگی‌های روان‌شناختی و نقش آن‌ها در آموزش زبان صورت گرفته و اصطلاحاتی همچون خودهای ممکن^۱، جهت‌گیری‌های انگیزشی^۲ و تیپ‌های شخصیتی^۳، همه بر نقش این خصوصیات اشاره دارند. اعطار شرقی و اکبری (۲۰۲۰) بر اهمیت عواملی همچون انگیزه، سبک‌های یادگیری، توانایی‌های زبانی و ویژگی‌ها و تفاوت‌های فردی در فراگیری زبان تأکید می‌کنند (Atar sharghi & Akbari, 2020). در فرایند یادگیری و به‌ویژه یادگیری زبان خارجی، شاگردان، نیازها، ترجیحات، اهداف و ویژگی‌های فردی متفاوتی دارند و مدرس موفق کسی است که برنامه آموزشی خود را به‌نحوی تدوین نماید که پاسخ‌گوی نیازهای آموزشی متنوع شاگردانش باشد. از سوی دیگر، خود مدرس نیز خصوصیات شخصی یا به‌عبارت بهتر، شخصیتی و ترجیحات ویژه خود را دارد که بر شیوه کاری و سبک تدریس او و در نتیجه بر یادگیری شاگردانش تأثیر بسزایی دارد.

این امر از آنجا نشأت می‌گیرد که ارتباط بی‌واسطه و مستقیمی میان مدرس و فراگیر وجود دارد و امکان تحقق احساس نیاز به الگو بودگی و الگوگیری را در میان فراگیران بر می‌انگیزد. الگوها می‌توانند به‌مثابه محرکی برای افکار، نگرش‌ها و یا رفتارهای شخصی فراگیرانی که آن‌ها را در بازه زمانی کلاس‌های درس مشاهده می‌نمایند، به‌شمار آیند. مدرسان به واسطه دستاوردها، دانش و مدارک تحصیلی‌شان که آن‌ها را در جایگاه معلمی قرار داده است، خواسته یا ناخواسته، محیط و قلمرویی از بازتعریفی اجتماعی و شخصیتی را برای فراگیران ایجاد می‌نماید که می‌تواند سرمشق رفتاری برای فراگیران به‌شمار آید. بدیهی است که اگر مدرسان و برنامه‌ریزان درسی، عوامل فردی اثرگذار بر آموزش را بهتر بشناسند و درک کنند، بازدهی کیفی آموزشی آنان دچار تغییر و تحول می‌شود.

^۱ Possible selves

^۲ Motivational orientations

^۳ Personality type

هدف از پژوهش حاضر عبارت است از: بررسی تأثیر فاکتور تیپ شخصیت و همچنین عوامل فردی جنسیت، سن، سابقه تدریس و مدرک تحصیلی اساتید بر سبک تدریس آن‌ها در حوزه آموزش زبان فارسی به خارجی‌ان. در همین راستا، پرسش پژوهش به صورت کلی این است که آیا فاکتورهای نامبرده تأثیر معناداری بر سبک تدریس مدرسان زبان فارسی دارند یا خیر؟ فرض ما بر این است که این عوامل بر شیوه تدریس مدرسان اثر دارند و در این پژوهش می‌کوشیم تا رابطه تک تک آن‌ها را با سبک تدریس آزمودنی‌ها به دست بیاوریم. با توجه به موارد یاد شده، فرضیه پژوهش حاضر اکتشافی است و تلاش می‌کنیم تا با اتکا به روش کمی و همچنین روش پیمایشی متکی بر پرسش‌نامه تیپ شخصیت مایرز و بریگز (Mayers & Mayers 1980) و پرسش‌نامه سبک تدریس گراشا (Grasha, 1996) و با استفاده از روش‌های آماری و نرم‌افزار SPSS22، به تحلیل دستاوردهای پژوهش پرداخته، پاسخ پرسش پژوهش را بیابیم.

آثار و پژوهش‌های متعددی در حوزه سبک‌های تدریس و تیپ شخصیت صورت گرفته است. با این وجود، آنچه که زمینه‌ساز نوآوری در پژوهش حاضر و نقطه تمایز آن با آثار پیشین می‌شود، جامعه آماری آن مشتمل بر استادان آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان است. علاوه بر این، شناسایی و سنجش ارتباط میان تیپ شخصیت، سن، جنسیت، مدرک تحصیلی و سابقه تدریس با سبک‌های آموزشی گراشا، از دیگر نقاط افتراق این اثر با آثار منتشر شده پیشین می‌باشد.

۲. چهارچوب نظری

انسان به مثابه ارگانیسمی حیاتمند و هدفمند است که با برقراری ارتباط با نیروهای اجتماعی و محیط پیرامونی خویش، در مسیر ترسیم چگونگی تعاملات اجتماعی و اکتساب نقش‌های متنوع اجتماعی گام بر می‌دارد. در این راستا و در سیر تطور تاریخی، انسان با ارائه تعریفی از هویت خویش، امکان سازماندهی روابط اجتماعی خود را میسر می‌نماید. هویتی که دارای دو بعد فردی و اجتماعی است. آنچه که در پژوهش حاضر مورد توجه نویسندگان قرار دارد، بعد فردی و روانشناسانه هویت است که از آن در قالب مفهوم شخصیت یاد می‌شود.

تحقیقات فراوانی در خصوص اهمیت دانش روان‌شناسی در آموزش و به ویژه آموزش زبان انجام شده است. یکی از مواردی که در پژوهش‌های نوین متعددی بر آن تأکید شده است همانا شناخت مدرس از ویژگی‌های شخصیتی و نقاط ضعف و قوت خود به منظور بهبود و اصلاح روش تدریس خود است:

« در واقع نقش مدرس، دیگر این نیست که به عنوان ارباب کلاس با استفاده از اقتداری که دارد، نظم و ترتیب و محتوای آموزشی مورد نظرش را بر کلاس تحمیل کند؛ بلکه برعکس همان‌طور که سیتون^۱ (2015) معتقد است؛ عبارت است از اتخاذ نوعی رویه آموزشی متفکرانه [یا به عبارتی خودنقدانه] که به منظور متناسب کردن روش تدریس با انتظارات و نیازهای فراگیران، پیوسته عملکرد و نحوه تدریس خود را مورد بررسی و تحلیل قرار

^۱ Citton

می‌دهد. در چنین چشم‌اندازی، ایده شناخت بهتر خود، به‌ویژه به کمک [تیپ] نمای روان‌شناختی، می‌تواند به مدرس کمک کند تا درک بهتری از عملکرد روان‌شناختی خود داشته باشد؛ و این مسئله به‌طور طبیعی باعث غنی شدن جنبه متفکرانه اقدامات او و درعین حال موجب بهبود تدریس وی می‌شود.»
(Messaour, 2022:225-226)

۱.۲. شخصیت و تیپ‌های شخصیتی

شخصیت یا تیپ شخصیتی، به مجموعه ویژگی‌های جسمی، روانی و رفتاری فرد اشاره دارد که وی را از دیگر افراد متمایز می‌کند (Sadeghian & Sheikhpour: 2011:9) و در شرایط و موقعیت‌های گوناگون، از ثبات و تداوم نسبی برخوردار بوده و تعیین‌کننده رفتارهای جاری و آتی افراد می‌باشد (Poursaberi & Yagoubi, 2018:120). این نکته حائز اهمیت است که موفقیت فرد در زندگی اجتماعی و توانایی به حداکثر رساندن بهره‌وری در افراد، برای تکامل جامعه و فرد، مستلزم شناخت درست شخصیت و ویژگی‌های شخصیتی انسان به‌مثابه واحدهای کنش اجتماعی است که نمایانگر تفاوت‌های موجود میان افراد بوده و نقش مهمی در عملکرد بیرونی و اجتماعی دارد (Moradi Doliskani & Mohammadi Mehr, 2019: 274).

با اتکا به موارد یاد شده، در این پژوهش، مقوله شخصیت از منظر مفهومی مطابق دیدگاه کارل یونگ^۱، کاترین بریگز^۲ و ایزابل مایرز^۳ مورد بررسی قرار می‌گیرد. یونگ به‌منظور توصیف انواع تیپ‌های شخصیتی، آن‌ها را در قالب ۸ تیپ (۳ تیپ دوقطبی) طبقه‌بندی کرده است. مایرز و بریگز با توسعه این دیدگاه، آن را به ۱۶ تیپ شخصیتی (۴ تیپ دو قطبی) افزایش داده‌اند که با عنوان تیپ‌های شخصیتی MBTI مطرح می‌باشند. تیپ‌نمای شخصیتی مایرز - بریگز^۴ به افراد کمک می‌کند که انگیزه‌ها، توانایی‌ها و ویژگی‌های شخصیتی بالقوه خود و دیگران را بشناسند (Kennedy & Kennedy, 2004: 38). تأکید بر این نکته حائز اهمیت است که در این تقسیم‌بندی، در خصوص ارجحیت تیپ‌های شخصیتی نسبت به هم قضاوتی صورت نمی‌گیرد و هر تیپ شخصیتی فقط بیانگر آن است که هر فرد چه ویژگی‌ها، توانایی‌ها و گرایش‌های شخصیتی مخصوص به خود را دارد (Cooper et al., 2001: 3-4). در جدول شماره (۱)، انواع ۴گانه دوقطبی‌ها و اهم ویژگی هر کدام ارائه شده است.

^۱ Carl Jung

^۲ Katharine Cook Briggs

^۳ Isabel Briggs Myers

^۴ Myers-Briggs Type Indicator

جدول شماره ۱. انواع تیپ‌های دوقطبی شخصیت از دیدگاه مایرز - بریگز

معیارهای اصلی شخصیتی آزمون MBTI				
ویژگی قطب	عنصر قطبیت	ویژگی قطب	عنصر قطبیت	مؤلفه تعیین‌کننده ترجیحات افراد در تصمیم‌گیری
انرژی را از دنیای بیرون کسب می‌کند و در تصمیم‌گیری‌ها واکنش سریع‌تری دارند. بلند بلند فکر می‌کنند و فعال هستند.	برون‌گرا ^۲	انرژی را از درون کسب می‌کند و دایره‌ارتباطی محدودی دارند. به فعالیت‌های ذهنی مانند مطالعه علاقمند هستند.	درون‌گرا ^۱	منبع انرژی
بیشتر از حس ششم خود بهره می‌گیرند و علاقه‌مند به چیزهایی که باید باشند، هستند. انتزاعی و آینده‌نگر هستند و این افراد بیشتر وقت خود را رؤیاپردازی می‌کنند.	شهودی ^۴	بیشتر اطلاعات خود از محیط را با استفاده از حواس پنج‌گانه دریافت می‌کنند. جزئی‌نگر و متمرکز بر عینیات هستند.	حسی ^۳	ادراک اطلاعات
تصمیمات و قضاوت خود را بر اساس منطق و عینیت قرار می‌دهند.	تفکری ^۶	بیشتر تصمیمات خود را بر اساس احساساتشان و ارزش‌های شخصیتی‌شان می‌گیرند.	احساسی ^۵	تصمیم‌گیری
در پی زندگی انعطاف‌پذیر و سازگار با شرایط هستند. تصمیم‌گیری آن‌ها طولانی و معطوف به اخذ اطلاعات زیاد از موضوع است و اخذ تصمیم را به دقایق پایانی موکول می‌نمایند.	ادراکی ^۸	در پی زندگی سازمان‌یافته، منضبط و برنامه‌ریزی شده هستند و از تصمیم‌گیری منضبطانه لذت می‌برند.	قضاوتی ^۷	سبک زندگی

Source : (Sprague, 1997: 54-57, & Alibakhshi, 2011: 6-7)

در توضیح مفاهیم جدول فوق می‌توان عنوان داشت که برون‌گرایی و درون‌گرایی، نحوه دریافت انرژی فرد را مشخص می‌کنند. دامنه موضوعات مورد توجه برون‌گراها، وسیع ولی میزان اطلاعات آن‌ها سطحی است و افرادی اجتماعی، معاشرت‌پذیر و خون‌گرم هستند؛ در حالی که درون‌گراها در موضوعات خاص، تمام اطلاعات موجود را دریافت می‌نمایند و افرادی آرام و خجالتی هستند. ترجیح ادراک اطلاعات نشان می‌دهد، اشخاص اطلاعات مورد نیاز خود را چگونه درک می‌کنند. افراد حسی، عمل‌گرا بوده و نظم و ترتیب را ترجیح می‌دهند و اطلاعات مورد

^۱ Introvert

^۲ Extrovert

^۳ Sensor

^۴ Intuitive

^۵ Feeler

^۶ Thinker

^۷ Judger

^۸ Perceiver

نیاز خود را از طریق حواس پنجگانه خود دریافت می‌کنند. از سوی دیگر، افراد شهودی برخلاف حسی‌ها به فرآیندهای ناخودآگاه تکیه کرده و به ترسیم تصویر کلی از امور و به آنچه ممکن است بشود، توجه دارند (Mahmoudi Maymand et al., 2013: 74-75).

طیف ارزیابی اطلاعات و تصمیم‌گیری، از دو بُعد فکری بودن و احساسی بودن تشکیل شده است، نوع فکری برای حل مشکلات از عقل و منطق استفاده می‌کند؛ در حالی که نوع احساسی بر ارزش‌های فردی و احساسات متکی است. همچنین سبک زندگی قضاوتی و ادراکی، به جهت‌گیری افراد در شکل زندگی مربوط می‌شود. افراد قضاوتی، خواهان کنترل امور هستند و دوست دارند دنیایی ساخت‌یافته داشته باشند. در تصمیم‌گیری‌ها، سریع و فیصله‌بخش عمل می‌نمایند؛ در حالی که افراد ادراکی انعطاف‌پذیر و خودانگیز هستند و تصمیمات آن‌ها حاصل صبر و حوصله و سپس جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز می‌باشد. (Ahghar Bazargan et al., 2017: 25)

در نهایت از ترکیب و تعامل دوقطبی‌های شخصیتی، تیپ‌های شخصیتی به دست می‌آید و هر فرد در یکی از این شانزده تیپ شخصیتی قرار می‌گیرد. انواع ۱۶ گانه تیپ‌های شخصیتی مایر و بریگز، در جدول شماره ۲ ارائه شده است:

جدول شماره ۲: تیپ‌های ۱۶ گانه شخصیت

ردیف	کد تیپ	تیپ شخصیت
۱	ISTJ	درون‌گرا - حسی - تفکری - ادراکی
۲	ISFJ	درون‌گرا - حسی - احساسی - ادراکی
۳	ESTP	برون‌گرا - حسی - تفکری - قضاوتی
۴	ESFP	برون‌گرا - حسی - احساسی - قضاوتی
۵	INTJ	درون‌گرا - شهودی - تفکری - ادراکی
۶	INFJ	درون‌گرا - شهودی - احساسی - ادراکی
۷	ENTP	برون‌گرا - شهودی - تفکری - قضاوتی
۸	ENFP	برون‌گرا - شهودی - احساسی - قضاوتی
۹	ISTP	درون‌گرا - حسی - تفکری - قضاوتی
۱۰	INTP	درون‌گرا - شهودی - تفکری - قضاوتی
۱۱	ESTJ	برون‌گرا - حسی - تفکری - ادراکی
۱۲	ENTJ	برون‌گرا - شهودی - تفکری - ادراکی
۱۳	ISFP	درون‌گرا - حسی - احساسی - قضاوتی
۱۴	INFP	درون‌گرا - شهودی - احساسی - قضاوتی
۱۵	ESFJ	برون‌گرا - حسی - احساسی - ادراکی
۱۶	ENFJ	برون‌گرا - شهودی - احساسی - ادراکی

Source: (Mayers, 1980)

۲.۲. سبک‌های تدریس گراشا

از سوی دیگر، همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، یکی از اهداف این پژوهش، بررسی رابطه عوامل شخصیتی، جنسیتی، سنی و تحصیلی با سبک تدریس مدرسان زبان فارسی است. حقانی و همکاران (2011) ضمن تأکید بر اهمیت آگاهی مدرسان دانشگاه از سبک تدریس خود و تاثیر آن بر یادگیری دانشجویان، تفاوت روش تدریس و سبک تدریس را چنین توضیح می‌دهند:

«... تدریس، روند شکل‌گیری و آسان‌سازی یادگیری است که از سوی یاد دهنده به سمت یادگیرنده جریان می‌یابد و در مشارکت این دو به سامان می‌رسد. [...] سبک تدریس، به رفتار مدرس و وسایل مورد استفاده وی در خلال تعامل با یادگیرندگان اطلاق می‌شود. ویژگی‌های شخصیتی مدرس تعیین می‌کند، چه سبکی را مورد استفاده قرار دهد. [...] روش‌های تدریس، مشخص‌کننده فرایند تکنیکی تدریس هستند؛ در حالی که سبک‌های تدریس، بیشتر ویژگی مدرسان و راهبردهای تدریس را نشان می‌دهند. روش‌ها به فونونی که مدرسان به کار می‌گیرند، اشاره می‌کنند؛ اما سبک‌ها به خصوصیات واضح مدرس در یک موقعیت، علی‌رغم محتوای تدریس که ثابت می‌باشد، اشاره دارد.» (Haghani et al., 2011:944)

در پژوهش حاضر، سبک‌های تدریس مدرسان زبان فارسی، بر اساس سبک‌های تدریس پنج‌گانه گراشا مورد بررسی قرار گرفته است. گراشا معتقد به وجود پنج سبک متفاوت تدریس است که در ادامه به اختصار و بنا بر نظرات لارناز دیاز^۱ (Larenas, 2011: 3) شرح داده می‌شود:

۲.۲.۱. سبک موسوم به خبره، متخصص یا کارشناس^۲: مدرسانی که ذیل این سبک قرار می‌گیرند، از دانش و تخصص لازم برای یاری‌رسانی به فراگیران برخوردار هستند و تلاش می‌کنند، با نمایش خود به‌عنوان یک فرد متخصص در نگاه فراگیران، مطالب را همراه با جزئیات دقیق ارائه نمایند. این مدرسان، در پی ارتقای کیفیت علمی فراگیران از طریق ایجاد رقابت بین آن‌ها بوده و علاقمند به انتقال اطلاعات و اطمینان از آمادگی کامل فراگیران هستند. از جمله محدودیت‌های این سبک، می‌توان چنین عنوان داشت که اگر بیش از اندازه استفاده شود، دانش مدرس می‌تواند تهدیدی برای فراگیران کم‌تجربه باشد؛ چراکه حجم زیاد داده‌ها، همراه با جزئیات گسترده، امکان تشخیص مطالب ضروری از غیرضروری را برای فراگیران دشوار می‌نماید.

۲.۲.۲. سبک آمرانه^۳: این مدرسان از محبوبیت بالایی در نزد فراگیران برخوردارند. آن‌ها تلاش می‌کنند، اهداف و قواعد حصول به آن اهداف را ترسیم نمایند. پیشنهادهاتی می‌دهند و فراگیران را موظف به رعایت آن می‌نمایند. این روش، به‌طور استاندارد غیرقابل انعطاف و سخت‌گیرانه است و برای یادگیرندگان ایجاد انگیزش نمی‌کند.

^۱ Larenaz Diaz

^۲ Expert

^۳ Formal Authority

۳.۲.۲. مدل فردی^۱: در این سبک از تدریس، مدرسان رویکردی مربی‌محور دارند که در آن مربی، مهارت‌هایی که از فراگیران انتظار می‌رود، یاد بگیرند را به آن‌ها عرضه می‌کند. در این رویکرد، مشارکت فراگیران تشویق می‌شود و مدرس، ارائه خود را با سبک‌های مختلف یادگیری تطبیق می‌دهد. همچنین مدرس سعی می‌کند، خود را به‌عنوان الگوی اولیه برای انجام کارها نشان دهد و فراگیران را تشویق نماید که چگونگی عمل مدرس را تقلید نمایند. تهدیدی که برای این سبک وجود دارد، این است که اگر مدرسان به استانداردها و توقعاتشان نرسند، در خود احساس بی‌کفایتی خواهند کرد؛ چراکه آن‌ها روش تدریس خود را بهترین راه آموزش فراگیران می‌دانند.

۴.۲.۲. سبک تسهیل‌کننده^۲: این سبک از تدریس، رویکردی دانشجو‌محور دارد. مربی به‌عنوان یک تسهیل‌کننده عمل می‌کند و مسئولیت دستیابی به داده‌ها و نتایج، بر عهده فراگیر گذاشته می‌شود. در این سبک از تدریس، یادگیری مستقل و مشارکتی تقویت می‌شود و مربی، نقش مشاور و راهنما را ایفا می‌کند. مدرس معمولاً فعالیت‌های گروهی را طراحی می‌کند که زمینه‌ساز یادگیری فعال و همکاری فراگیران با یکدیگر جهت حل مسئله می‌شود. این روش، بر تعامل بین مربی و یادگیرنده تأکید دارد. فراگیران از طریق پرسیدن سؤال، بیان عقاید، پیشنهاد منطقی و تشویق آن‌ها به توسعه بصیرت و انتخاب ارزیابی می‌شوند. این سبک، روی هم‌رفته به توسعه ظرفیت فراگیران برای کسب استقلال در عمل و مسئولیت اشاره دارد. مربی با یادگیرنده، به‌صورت مشاوره‌ای کار می‌کند و او را راهنمایی و دلگرم می‌نماید. انعطاف‌پذیری شخصی، تأکید بر نیازها و اهداف یادگیرندگان و جلب رضایت آن‌ها از مزایای این سبک می‌باشد.

۵.۲.۲. سبک وکالتی یا محول‌کننده^۳: این مربیان، علاقه‌مند به توسعه ظرفیت فراگیران در انجام امور به‌طور مستقل هستند. فراگیران به‌طور مستقل بر روی پروژه‌ها کار می‌کنند و مربی به‌عنوان شخص مطلع و کاردان، در مواقع لازم در دسترس می‌باشد. مشارکت یادگیرندگان برای پیشرفت حرفه‌ای و ایجاد اعتماد و اطمینان، باعث اعتماد دوطرفه می‌شود.

۳. پیشینه تحقیق

در خصوص موضوع پژوهش حاضر، تحقیقات متعددی در قالب کتاب و مقاله صورت گرفته است که در ادامه تلاش می‌نماییم، به‌برخی از آن‌ها اشاره نماییم:

^۱ Personal model

^۲ Facilitator

^۳ Delegator

کیخا و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان «رابطه سبک تدریس معلم با انگیزش و درگیری تحصیلی دانش‌آموزان» با جامعه نمونه ۳۲۵ نفر دانش‌آموز دختر و پسر، اشاره می‌کنند که بین ابعاد درگیری، خودمختاری و بعد ساختار سبک تدریس با انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان، رابطه مثبت و معنادار وجود دارد.

غلامی (2018) در پژوهشی با عنوان «بررسی و تبیین انواع گوناگون سبک تدریس» عنوان می‌دارد که سبک تدریس تأثیر شگرفی بر یادگیری فراگیران دارد و تناسب تدریس مدرسان با یادگیری فراگیران باعث تقویت انگیزه یادگیری و پیشرفت تحصیلی آن‌ها می‌شود.

پژوهش یارمحمدزاده و همکاران (2017) با عنوان «رابطه ویژگی‌های شخصیت و سبک رهبری کلاس درس با کیفیت تدریس اساتید دانشگاه به روش خود ارزیابی: ارائه یک مدل ساختاری» با جامعه نمونه ۱۳۸ نفری از اعضای هیات علمی دانشگاه شهید مدنی، حاکی از آن است که ویژگی‌های شخصیت و سبک رهبری کلاس درس می‌توانند کیفیت تدریس اساتید را به صورت معناداری تبیین کنند. از این رو می‌توان گفت؛ توجه به ویژگی‌های شخصیت و سبک رهبری کلاس درس می‌تواند در کیفیت تدریس اساتید اثرگذار باشد.

درویش‌قدیمی و رودباری (2012) «سبک‌های تدریس اعضای هیات علمی دانشکده‌های تابعه دانشگاه علوم پزشکی ایران» را بررسی کردند. این محققان بیان می‌کنند که بیشتر اعضای هیات علمی تشکیل دهنده جامعه آماری پژوهش حاضر، ارائه مفاهیم به صورت کاربردی، یادگیری عمیق و پردازش شناختی به صورت اجرایی و فعالیت‌های جمعی با مشارکت افراد زیاد را ترجیح می‌دهند. و اساساً ارتباط معناداری میان سبک تدریس با دانشکده، سابقه و رتبه علمی اعضا وجود ندارد. (Darvish Ghadimi & Roudbari, 2012: 917)

عسگری و همکاران (2012) «رابطه نوع شخصیت معلمان و سبک‌های تدریس آنان در مدارس راهنمایی غرب استان مازندران» را در ۱۵۲ معلم راهنمایی سنجیده و به این نتیجه دست یافتند که بین نوع شخصیت معلمان (شاگردمحور و معلم‌محور) و سبک تدریس آنان (حل مسئله و تفکر انتقادی)، رابطه مثبت و معنادار وجود دارد و سبک تدریس حل مسئله و شخصیت معلم‌محور، رابطه قوی‌تری نسبت به سایر متغیرها دارند (Asgari et al., 2012: 24).

رازقی‌نژاد و همکاران (2010) نیز با «بررسی سبک‌های تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان» در یک جامعه آماری ۱۰۰ نفری، به این نتیجه رسیدند که به کارگیری سبک‌های تدریس خیره و وکالتی توسط اعضای هیات علمی، میزان بالایی دارد؛ در حالی که سبک‌های تدریس آمرانه، فردی و تسهیل‌کننده، در حد متوسطی توسط آنان استفاده می‌شود. همچنین اعضای هیات علمی با مدرک دکتری و فوق‌لیسانس، سبک‌های خیره و وکالتی و افراد با مدرک لیسانس، سبک‌های وکالتی و تسهیل‌کننده را ترجیح می‌دهند (Razeghinejad et al., 2010: 198).

هادی‌ندوشن و همکاران (2004) در پژوهشی با عنوان «بررسی ویژگی‌های مدیریت تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد»، ضمن بیان این موضوع که عوامل مختلفی در انتخاب سبک

تدریس استادان دخیل می‌باشد و اساتید بر حسب ویژگی‌های فردی خود، سبک‌های مختلفی از تدریس را بر می‌گزینند، به این نتیجه می‌رسند که تا حدود زیادی، هیچ‌یک از شیوه‌های تدریس بر شیوه دیگر ارجحیت کامل ندارد و عواملی مانند محتوای آموزش، روش ارزیابی، شرایط موجود، نیاز فراگیران و اهداف درس، در تعیین سبک تدریس مداخله دارند. آزمودنی‌های این پژوهش، به ترتیب واجد سبک‌های استادمدار، آمرانه، بی‌تفاوت و دانشجومحور بودند (Hadinadodshan et al., 2004: 25).

در زمینه تأثیر سبک تدریس بر آموزش زبان‌های خارجی، بیشتر پژوهش‌ها در حوزه زبان انگلیسی انجام شده است؛ از جمله پژوهش‌های زیر:

«تأثیر جنسیت، تجربه تدریس و تسلط مغزی معلمان بر سبک تدریس» با جامعه نمونه ۶۸ نفری از معلمان زبان انگلیسی توسط کریم‌نیا و محمدی (2019) بررسی شد. مطابق این پژوهش، بین مدرسان زن و مرد، چندین موسسه زبان‌های خارجی شهر شیراز از نظر سبک تدریس در زیرمولفه «رسمی» تفاوت معنی‌داری وجود دارد؛ اما درباره تسلط مغزی و سبک‌های تدریس، تفاوت معنی‌داری میان آن‌ها وجود ندارد (Karimnia & Mohammadi, 2019: 37).

بالغی‌زاده و شکوری (2014)، در پژوهشی با عنوان «تأثیر جنسیت و تجربه تدریس بر سبک‌های تدریس مدرسان ایرانی انگلیسی با اهداف ویژه^۲» عنوان می‌دارند که هیچ ارتباط آماری معناداری میان سبک‌های تدریس با سابقه تدریس و جنسیت وجود ندارد (Baleghizadeh & Shakouri, 2014: 979).

از نتایج پژوهش رحیمی و اسداللهی (2012) تحت عنوان «سبک‌های تدریس معلمان ایرانی زبان انگلیسی: آیا جنسیت، سن و تجربه، تفاوتی ایجاد می‌کند؟» می‌توان به این موارد اشاره کرد که زن‌ها نسبت به مردان، بیشتر از سبک‌های تدریس برون‌گرا^۳، حسی و احساسی^۴ استفاده می‌نمایند و همچنین میان سن با «سبک حسی»^۵ ارتباط منفی و میان تجربه با «سبک تفکر»^۶ ارتباط مثبت وجود دارد (Rahimi & Asadollahi, 2012: 157).

تحقیق علی‌بخشی (2011) با نام «تأثیر جنسیت و تیپ شخصیتی بر کارایی آموزشی و تمایل به فعالیت‌های آموزشی دبیران زبان انگلیسی ایران» شامل یک جامعه نمونه ۲۸۰ نفری بود و برخلاف تحقیقاتی که پیشتر ذکر شد، حاکی از آن بود که دبیران زن و مرد با تیپ‌های شخصیتی مختلف، کارایی آموزشی یکسان دارند و جنسیت و شخصیت بر فعالیت‌های آموزشی آن‌ها اثر ندارند.

^۱ Brain dominance

^۲ English for Specific Purposes

^۳ extroverting

^۴ feeling styles

^۵ sensing style

^۶ thinking style

در خصوص مطالعات صورت گرفته در خارج از کشور، بجز تحقیقات ذکر شده در بخش مبانی نظری، به دو مورد دیگر بسنده می‌کنیم:

باسیراه و همکاران (2021) «رابطه تیپ شخصیت و سبک تدریس معلم باهاسا ملاپو در مدارس راهنمایی» کشور مالزی را با جامعه نمونه ۱۰۰ نفری بررسی کردند و مشخص نمودند که میان تیپ شخصیت و سبک تدریس، رابطه معنی‌داری وجود دارد.

ایگلی و جانسون (1990) نیز در پژوهشی با عنوان «جنسیت و سبک رهبری: یک فراتحلیل»، ضمن بررسی تفاوت میان سبک‌های رهبری زنان با مردان، نتیجه گرفتند که در مقایسه با مردان، زنان تمایل به اتخاذ سبک دموکراتیک یا مشارکتی و سبک کمتر خودکامه داشته و توجه بیشتری به سبک خبره نشان می‌دهند.

۴. روش پژوهش

۴.۱. جامعه آماری

مجموع شرکت‌کنندگان نهایی پژوهش حاضر؛ شامل ۴۵ مدرس و عضو هیات علمی از مراکز آموزش زبان فارسی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) (۳۰ نفر) و دانشگاه تبریز (۱۵ نفر) است. از این تعداد، ۱۵ نفر مرد و ۳۰ نفر زن هستند. همچنین از نظر مدرک تحصیلی، ۲۰ نفر دارای مدرک دکتری و ۲۵ نفر دارای مدرک کارشناسی ارشد می‌باشند. از نظر میزان سابقه تدریس، افراد در بازه زمانی ۳ تا ۲۰ سال و از نظر سنی، در بازه ۲۷ تا ۵۳ سال قرار می‌گیرند.

۴.۲. ابزار پژوهش و شیوه گردآوری اطلاعات

داده‌های پژوهش حاضر، با استفاده از نرم‌افزار SPSS 22 و در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ با استفاده از روش‌های آماری (فراوانی، آلفای کرونباخ، ضریب همبستگی پیرسون) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای گردآوری اطلاعات، از دو پرسش‌نامه تیپ‌های شخصیتی مایرز و بریگز و سبک‌های تدریس گراشا استفاده شده است. از پاسخ‌دهندگان خواسته شد که پرسش‌نامه‌ها را با دقت مطالعه نموده و به همه سوالات آن پاسخ دهند و در صورت وجود ابهام در سؤالات، پرسش‌های خود را مطرح نمایند.

مشخصات پرسش‌نامه‌های مورد استفاده در پژوهش حاضر به شرح زیر است:

پرسش‌نامه تیپ شخصیت مایرز و بریگز: این مقیاس دارای ۶۰ سؤال دو گویه‌ای (الف و ب) مبتنی بر متغیرهای دو قطبی ۸‌گانه مایرز و بریگز است. بالاترین نمره در هر متغیر دوقطبی از گرایش‌ها و کارکردها، ملاک تعیین تیپ شخصیتی است. آزمودنی‌ها از نحوه چینش و دلالت سؤالات پرسش‌نامه اطلاعی نداشتند. لازم به ذکر است؛ هیچ‌کدام از پاسخ‌ها غلط نبوده؛ بلکه جنبه‌ای از شخصیت فرد را نشان می‌دهد. برای سنجش پایایی آزمون

مایرز- بریگز از روش آلفای کرونباخ استفاده شد و مقدار $0/67$ برای آلفای کرونباخ تیپ‌های شخصیت مایرز - بریگز بدست آمد. در جدول (۳) نحوه چینش متغیرهای دوقطبی در پرسش‌نامه مشخص شده است:

جدول شماره ۳. متغیرهای دوقطبی تعیین کننده تیپ‌های شخصیت و جایگاه آن در پرسش‌نامه مایرز و بریگز

متغیرهای دوقطبی		سوالات
برون‌گرا(ب)	درون‌گرا(الف)	۱-۵-۹-۱۳-۱۷-۲۱-۲۵-۲۹-۳۳-۳۷-۴۱-۴۵-۴۹-۵۳-۵۷
شهودی(ب)	حسی(الف)	۲-۶-۱۰-۱۴-۱۸-۲۲-۲۶-۳۰-۳۴-۳۸-۴۲-۴۶-۵۰-۵۴-۵۸
احساسی(ب)	فکری(الف)	۳-۷-۱۱-۱۵-۱۹-۲۳-۲۷-۳۱-۳۵-۳۹-۴۳-۴۷-۵۱-۵۵-۵۹
منضبط(ب)	ملاحظه‌کار(الف)	۴-۸-۱۲-۱۶-۲۰-۲۴-۲۸-۳۲-۳۶-۴۰-۴۴-۴۸-۵۲-۵۶-۶۰

پرسش‌نامه سبک‌های تدریس گراشا: مقیاس سبک‌های تدریس گراشا (۱۹۹۶) دارای ۴۰ سؤال و ۵ خرده مقیاس؛ شامل سبک خبره (۸ سؤال)، سبک آمرانه (۸ سؤال)، سبک مدل فردی (۸ سؤال)، سبک تسهیل‌کننده (۸ سؤال) و سبک وکالتی (۸ سؤال) می‌باشد که بر اساس یک طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت (از خیلی کم تا خیلی زیاد) تنظیم شده است. بر اساس پاسخ‌های داده شده توسط آزمودنی‌ها، امتیاز مجموع هر بخش، تقسیم بر عدد ۸ می‌شود و بر حسب شاخص پرسش‌نامه در هریک از سبک‌های تدریس، در یکی از طبقات کم، متوسط یا بالا (بر حسب شدت) قرار می‌گیرد که مشخصه وضعیت سبک تدریس فرد خواهد بود. پایایی خرده مقیاس‌های سبک خبره، آمرانه، مدل فردی، تسهیل‌کننده و سبک وکالتی در مطالعه حاضر، با روش آلفای کرونباخ به ترتیب $0/65$ ، $0/62$ ، $0/66$ ، $0/77$ ، $0/76$ برآورد گردید. پایایی آلفای کرونباخ، به‌دست آمده برای آزمون سبک‌های تدریس گراشا نیز $0/87$ مشخص شد. در جدول (۴) نحوه چینش خرده‌مقیاس‌ها در پرسش‌نامه مشخص شده است:

جدول شماره ۴. خرده مقیاس‌های پرسش‌نامه سبک‌های تدریس گراشا

ردیف	خرده مقیاس	سوالات	تعداد سوال
۱	سبک خبره	۱، ۶، ۱۱، ۱۶، ۲۱، ۲۶، ۳۱، ۳۶	۸
۲	سبک آمرانه	۲، ۷، ۱۲، ۱۷، ۲۲، ۲۷، ۳۲، ۳۷	۸
۳	سبک مدل فردی	۳، ۸، ۱۳، ۱۸، ۲۳، ۲۸، ۳۳، ۳۸	۸
۴	سبک تسهیل‌کننده	۴، ۹، ۱۴، ۱۹، ۲۴، ۲۹، ۳۴، ۳۹	۸
۵	سبک وکالتی یا محول‌کننده	۵، ۱۰، ۱۵، ۲۰، ۲۵، ۳۰، ۳۵، ۴۰	۸

۵. ارائه و واکاوی داده‌ها

با توجه به این که در پژوهش حاضر، از روش پرسش‌نامه‌ای استفاده نمودیم، داده‌ها و اطلاعات جمع‌آوری شده، نیازمند ایجاد قابلیت اعتماد و یا پایایی بود، بر این مبنا، ضریب آلفای کرونباخ، برای هر سبک تدریس به‌صورت

پژوهش‌نامه آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان، آماده انتشار

جداگانه و مجموع تمامی سبک‌ها با هم و همچنین تیپ‌های شخصیت، به شرح جدول شماره ۵ محاسبه شد. لازم به ذکر است که آزمون پایایی، برای پرسش‌نامه‌ای که به صورت طیف لیکرت طراحی شده و جواب‌های آن چندگزینه‌ای می‌باشند، به کار می‌رود.

جدول شماره ۵. سنجش آلفای کرونباخ سبک‌های تدریس

سبک	سبک خبره	سبک آمرانه	سبک مدلی فردی	سبک تسهیل کننده	سبک وکالتی	مجموع سبک‌ها	تیپ شخصیت
۰/۶۵	۰/۶۲	۰/۶۶	۰/۷۷	۰/۷۶	۰/۸۷	۰/۶۷	

همچنین توزیع فراوانی تیپ‌های شخصیتی در جامعه آماری حاضر در قالب جدول ۶ قابل ترسیم می‌باشد:

جدول شماره ۶. توزیع فراوانی تیپ‌های شخصیت

تیپ شخصیت	فراوانی	درصد
ISTJ	۱۲	۲۷
ESTJ	۱۱	۲۴
INTJ	۴	۹
ENFJ	۳	۷
ESTP	۳	۷
ISTP	۳	۷
INTP	۳	۷
ISFP	۲	۴
ISFJ	۱	۲
INFJ	۱	۲
INFP	۱	۲
ENTP	۱	۲

همان‌طور که در جدول مشخص شده است، از ۴۵ استاد شرکت کننده در مطالعه، و از بین ۱۶ تیپ شخصیت مایرز - بریگز، ۱۲ نوع تیپ شخصیت، شناسایی شد که از این میان، تیپ شخصیت ISTJ (درون‌گرا، حسی، تفکری و ادراکی)، ESTJ (برون‌گرا، حسی، تفکری و ادراکی) و INTJ (درون‌گرا، شهودی، تفکری و ادراکی) با ۲۷ درصد، ۲۴ درصد و ۹ درصد به ترتیب بیشترین فراوانی را در بین تیپ‌های شخصیت شناسایی شده به دست آورده‌اند.

در ادامه چگونگی گزینش سبک آموزشی توسط هریک از تیپ‌های شخصیتی، مورد شناسایی قرار گرفت که اطلاعات آن در جدول (۷) ارائه شده است:

جدول شماره ۷: فراوانی گزینش سبک تدریس در بین تیپ‌های شخصیت

تیپ شخصیت / سبک تدریس	سبک خبره	سبک آمرانه	سبک مدل فردی	سبک تسهیل کننده	سبک وکالتی	فراوانی
INFP	۴	۱	۱	۴	۲	۱۲
INTJ	۳	۱	۴	۲	۱	۱۱
INTP	۱	۱		۱	۱	۴
ISFP	۱			۲		۳
ISTJ				۲	۱	۳
ENFJ				۲	۱	۳
INFJ	۲					۲
ISTP	۱					۱
ESTP				۱		۱
ISFJ	۱					۱
ESTJ				۱		۱
ENTP		۱	۱	۱		۳
مجموع	۱۳	۴	۶	۱۶	۶	۴۵

همان‌طور که در جدول قابل مشاهده می‌باشد، از میان افراد دارای تیپ شخصیت INFP ۴ نفر دارای سبک خبره، ۴ نفر دارای سبک تسهیل کننده، ۲ نفر دارای سبک وکالتی، ۱ نفر سبک آمرانه و ۱ نفر دارای سبک مدل فردی است. در سبک INTJ نیز ۳ نفر سبک خبره، ۱ نفر سبک آمرانه، ۴ نفر سبک مدل فردی، ۲ نفر سبک تسهیل کننده و ۱ نفر سبک وکالتی را برگزیده‌اند که بر این مبنای بدون در نظر گرفتن تیپ شخصیتی افراد، سبک تسهیل کننده دارای بیشترین فراوانی می‌باشد. بعد از آن، سبک خبره با ۱۱ نفر در جایگاه دوم قرار می‌گیرد. در جدول زیر، ارتباط بین تیپ شخصیت و سبک تدریس و معنی‌داری آن‌ها ($p < 0.05$) نشان داده است:

جدول شماره ۸: محاسبه ضریب همبستگی پیرسون بین تیپ شخصیت و سبک تدریس

تیپ شخصیت / سبک	سبک خبره	سبک آمرانه	سبک مدل فردی	سبک تسهیل کننده	سبک وکالتی
IE	ضریب همبستگی	۱۳۸.	۱۷۹.	۳۱۶.	۳۳۷.
	معنی‌داری	۳۶۴.	۲۳۸.	۰۳۵.	۰۲۳.
JP	ضریب همبستگی	۱۵۶.	۰۷۰.	۱۲۳.	۰۶۸.
	معنی‌داری	۳۰۶.	۶۵۰.	۴۲۰.	۶۵۸.
SN	ضریب همبستگی	۰۸۵.	۱۰۱.	۱۸۹.	۱۶۱.
	معنی‌داری	۵۷۹.	۵۱۰.	۲۱۳.	۲۸۹.
TF	ضریب همبستگی	۰۵۹.	۲۰۴.	۰۹۹.	۰۷۴.
	معنی‌داری	۷۰۰.	۱۷۹.	۵۱۷.	۶۲۷.

بر اساس نتایج به‌دست آمده (ضریب همبستگی پیرسون)، بین تمامی تیپ‌های شخصیت، با تمامی سبک‌های تدریس ارتباط وجود دارد. این ارتباط، با توجه به ضریب اطمینان ۹۵ درصد و $p < 0.05$ تنها در متغیرهای دوقطبی IE (درون‌گرا و برون‌گرا) در دو سبک فردی و تسهیل کننده، معنی‌دار شده است.

پژوهش‌نامه آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، آماده انتشار

در ادامه به بررسی تأثیر سن، جنسیت، سابقه تدریس و مدرک تحصیلی بر سبک‌های آموزشی می‌پردازیم. در جدول (۹)، فراوانی سن افراد شرکت‌کننده و فراوانی سبک‌های تدریس برای سنین مختلف نشان داده شده است. افراد شرکت‌کننده، بین ۲۷ تا ۵۳ سال بوده‌اند. از میان ۴۵ نفر شرکت‌کننده، ۴ نفر ۳۳ ساله، ۵ نفر ۴۰ ساله، ۴ نفر ۴۲ ساله و ۵ نفر ۴۵ ساله بوده‌اند.

جدول شماره ۹: توزیع فراوانی سبک تدریس افراد شرکت‌کننده براساس گروه‌های سنی

سبک	سبک تسهیل کننده	سبک مدل فردی	سبک آمرانه	سبک خبره	سبک / سن
	۱	۱		۴	۲۷-۳۱
۱	۴	۲	۲	۱	۳۲-۳۶
۱	۴	۱	۱	۴	۳۷-۴۱
۲	۴	۱	۱	۲	۴۲-۴۶
۲	۳	۱		۲	۴۷-۵۳

در جدول زیر ارتباط بین سن و سبک‌های آموزشی مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول شماره ۱۰: محاسبه ضریب همبستگی پیرسون براساس تأثیر سن بر سبک تدریس

سبک	سبک تسهیل کننده	سبک مدل فردی	سبک آمرانه	سبک خبره	سبک / سن
۰/۱۸۸	۰/۱۳۰	۰/۱۲۰	۰/۰۶۷	۰/۰۰۹	ضریب همبستگی
۰/۲۱۵	۰/۳۹۷	۰/۴۳۲	۰/۶۶۳	۰/۹۵۱	معنی‌داری

براساس نتایج به‌دست آمده (ضریب همبستگی پیرسون)، بین سن با تمامی سبک‌های تدریس ارتباط وجود دارد؛ اما این ارتباط با توجه به ضریب اطمینان ۹۵ درصد و $p < 0/05$ معنی‌دار نمی‌باشد. در خصوص توزیع فراوانی سبک‌های تدریس براساس جنسیت و ارتباط بین آن‌ها، نتایج در جداول زیر ارائه شده است.

جدول شماره ۱۱: توزیع فراوانی سبک تدریس افراد شرکت‌کننده بر اساس جنسیت

سبک	سبک تسهیل کننده	سبک مدل فردی	سبک آمرانه	سبک خبره	سبک / سن
۲	۱۲	۶	۲	۸	زن
۴	۴		۲	۵	مرد

مطابق جدول فوق و بررسی فراوانی مشارکت‌کنندگان بر مبنای جنسیت، بیشترین فراوانی در گزینش سبک تدریس اختصاص به سبک تسهیل کننده دارد که از میان ۱۶ نفر، ۱۲ نفر زن و ۴ نفر مرد بوده‌اند. در سبک خبره نیز ۸ نفر زن و ۵ نفر مرد قرار دارند.

جدول شماره ۱۲: محاسبه ضریب همبستگی پیرسون براساس تأثیر جنسیت بر سبک تدریس

سبک / سن	سبک خبره	سبک آمراانه	سبک مدل فردی	سبک تسهیل کننده	سبک وکالتی
ضریب همبستگی	-۰/۰۷۹	-۰/۰۹۹	۰/۱۸۱	۰/۱۵۷	-۰/۰۴۲
معنی داری	۰/۶۰۴	۰/۵۱۸	۰/۲۳۴	۰/۳۰۲	۰/۷۸۶

بر اساس نتایج به دست آمده (ضریب همبستگی پیرسون)، بین جنسیت با تمامی سبک‌های تدریس ارتباط وجود دارد؛ اما این ارتباط با توجه به ضریب اطمینان ۹۵ درصد و $p < ۰/۰۵$ معنی دار نیست. در ادامه فروانی افراد بر اساس سابقه تدریس در جدول ۱۳ نمایش داده شده است. همان‌طور که در جدول مشخص شده است، بیشترین افراد دارای سبک تسهیل کننده، سابقه بین ۶ تا ۱۰ سال داشته و در سبک خبره نیز ۵ نفر دارای سابقه ۵-۱ سال و ۵ نفر دیگر نیز دارای سابقه ۱۵-۱۱ سال هستند.

جدول شماره ۱۳: توزیع فراوانی سبک تدریس افراد شرکت کننده براساس سابقه تدریس

سابقه تدریس	سبک خبره	سبک آمراانه	سبک مدل فردی	سبک تسهیل کننده	سبک وکالتی
۵-۱	۵		۲	۴	۱
۱۰-۶	۲	۱	۳	۷	۱
۱۵-۱۱	۵	۳	۱	۳	۳
۲۰-۱۶	۱				۱
۲۵-۲۱				۱	
۳۰-۲۶				۱	

جدول شماره ۱۴: محاسبه ضریب همبستگی پیرسون براساس تأثیر سابقه تدریس بر سبک تدریس

سبک / سابقه تدریس	سبک خبره	سبک آمراانه	سبک مدل فردی	سبک تسهیل کننده	سبک وکالتی
ضریب همبستگی	۰/۳۶۱	۰/۲۸۴	۰/۰۶۸	۰/۱۱۳	۰/۲۰۵
معنی داری	۰/۰۱۵	۰/۰۴۹	۰/۶۵۷	۰/۴۶۲	۰/۱۷۷

بر اساس نتایج به دست آمده (ضریب همبستگی پیرسون)، بین سابقه تدریس با تمامی سبک‌های تدریس ارتباط وجود دارد. این ارتباط با توجه به ضریب اطمینان ۹۵ درصد و $p < ۰/۰۵$ در سبک خبره و سبک آمراانه معنی دار شده است.

در نهایت مدرک تحصیلی افراد و سبک تدریس مورد بررسی قرار گرفت. همان‌طور که در جدول زیر مشخص شده است، ۱۰ نفر از افراد سبک تسهیل کننده، دارای مدرک ارشد و ۶ نفر دارای مدرک دکتری بوده و در سبک خبره نیز ۹ نفر با مدرک ارشد و ۴ نفر با مدرک دکتری وجود دارند.

جدول شماره ۱۵: توزیع فراوانی سبک تدریس افراد شرکت کننده بر اساس مدرک تحصیلی

سبک مدرک تحصیلی	سبک خبیره	سبک آمرانه	سبک مدل فردی	سبک تسهیل کننده	سبک وکالتی
ارشد	۹	۱	۳	۱۰	۲
دکتری	۴	۳	۳	۶	۴

جدول شماره ۱۶: محاسبه ضریب همبستگی پیرسون براساس تأثیر مدرک تحصیلی بر سبک تدریس

سبک مدرک تحصیلی	سبک خبیره	سبک آمرانه	سبک مدل فردی	سبک تسهیل کننده	سبک وکالتی
ضریب همبستگی	۰/۱۹۶	۰/۰۰۸	۰/۱۲۲	۰/۰۴۳	-۰/۰۱۶
معنی‌داری	۰/۱۹۶	۰/۹۵۹	۰/۴۲۴	۰/۷۸۰	۰/۹۱۵

بر اساس نتایج به‌دست آمده (ضریب همبستگی پیرسون)، بین مدرک تحصیلی با تمامی سبک‌های تدریس ارتباط وجود دارد؛ اما این ارتباط با توجه به ضریب اطمینان ۹۵ درصد و $p < ۰/۰۵$ معنی‌دار نشده است.

۶. بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که بین تیپ‌های شخصیتی (دوقطبی درون‌گرا و برون‌گرا)، با گزینش سبک تدریس توسط آزمودنی‌های این تحقیق؛ یعنی اساتید مرکز زبان فارسی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی قزوین و مرکز آموزش زبان فارسی دانشگاه تبریز، ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد؛ بدین معنی که ویژگی‌های شخصیتی استادان، نقش مؤثری در روش تدریس آن‌ها دارد و بنابراین، شناخت ویژگی‌های شخصیتی مدرسان و توجه به تفاوت‌های فردی آن‌ها در زمینه علایق، نگرش‌ها، خصوصیت‌های شناختی، عاطفی حائز اهمیت است. این امر با یافته‌های باسیراه و همکاران (2021) در مالزی که حاکی از معناداری ارتباط بین تیپ شخصیت معلمان مالزی با سبک آموزشی آن‌ها بود، هم‌خوانی دارد.

از نظر سبک تدریس اختصاصی، در پژوهش حاضر سبک‌های تسهیل‌کننده (۱۶ نفر)، خبره (۱۳ نفر)، مدل فردی (۶ نفر)، وکالتی (۶ نفر) و آمرانه (۴)، به ترتیب از بیشترین تعداد تا کمترین تعداد افراد را شامل شده‌اند که با یافته‌های پژوهش‌های رازقی‌نژاد و همکاران (2010) و هادی‌ندوشن و همکاران (2004) تا حدودی قرابت دارد.

در جامعه آماری پژوهش حاضر، زنان در مقایسه با مردان، بیشتر به سبک‌های تسهیل‌کننده و در مرحله بعد، به سبک خبره تمایل دارند که تا حد زیادی مشابه نتایج تحقیق ایگلی و جانسون (1990) مبنی بر تقدم سبک‌های مشارکتی و خبره در زنان می‌باشد. از سوی دیگر، غیرمعنی‌دار بودن ارتباط جنسیت با تمامی سبک‌های تدریس که از نتایج این پژوهش می‌باشد، در نقطه مقابل یافته‌های کریم‌نیا و محمدی (2019) قرار می‌گیرد که بیان کرده بودند، مدرسان زن و مرد از نظر سبک تدریس در زیر مؤلفه «رسمی» تفاوت معناداری دارند.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که بین همه سبک‌های تدریس با سابقه تدریس اساتید ارتباط وجود دارد و به‌طور خاص در دو سبک خبره و آمرانه، این ارتباط معنادار است. این نتیجه با نتیجه تحقیق رحیمی و اسدالهی (2012) همسو؛ اما با نتایج تحقیقات درویش قدیمی و رودباری (2012) و بالغی‌زاده و شکوری (2014) ناهمسو است.

در خصوص ارتباط سبک تدریس اساتید با مدرک تحصیلی آن‌ها، مشخص شد که اساتید با مدرک دکتری، به ترتیب سبک‌های تسهیل‌کننده، خبره، وکالتی و اساتید با مدرک کارشناسی ارشد، سبک‌های تسهیل‌کننده و خبره را برگزیده‌اند. این یافته‌ها را می‌توان تا حدی با یافته‌های رازقی‌نژاد و همکاران مشابه ارزیابی نمود؛ اما همین مورد با آنچه گراشا (1996) مطرح نموده است، مبنی بر این که استادان با مرتبه مربی، سبک خبره و اساتید با مرتبه استادیاری، سبک آمرانه را برمی‌گزینند، تا حدودی متفاوت می‌باشد.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر، می‌توان به محدود بودن تعداد آزمودنی‌ها اشاره نمود که مانع گسترده‌تری عددی جامعه آماری پژوهش می‌شد. با توجه به نتایج متفاوت پژوهش‌های مختلف در این حوزه، پیشنهاد می‌شود؛ پژوهش‌گران با به‌کارگیری تعداد بیشتر استادان در حوزه‌ها و دانشگاه‌های مختلف، زمینه غنای بیشتر یافته‌های پژوهش را فراهم نمایند؛ چرا که تکرار، آزمایش و پیوستگی در بررسی امور، از جمله ملزومات بررسی‌های علمی و تحقق قانون‌مندی‌های علمی، ایجاد و تحقق الگوهای و راهکارهای نوین آموزشی است.

فهرست منابع:

- احقر بازرگان، نگین، صنایعی، علی و انصاری، آذرنوش. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر ابعاد شخصیتی مایرز - بریگز بر تمایل به خرید الکترونیکی خریداران، نشریه مدیریت بازرگانی، ۹ (۱)، ۲۱-۴۲.
- اعطار شرقی، نوید و اکبری، بیانا. (۱۳۹۹). بررسی نقش عوامل انگیزشی و خودهای شخصیتی در یادگیری زبان فارسی. پژوهش‌نامه آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، دوره ۹، شماره ۲، (پیاپی ۲۰)، ۶۵-۸۶.
- پورصابری، رقیه و یعقوبی بگلر، نرگس. (۱۳۹۷). بررسی نقش تیپ‌های شخصیتی مایرز بریگز در پیش‌بینی تعلل‌ورزی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز. نشریه راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۱۱ (۱)، ۱۱۸-۱۲۵.
- حقانی، فریبا، چاوشی، الهام، والیانی، علی و یارمحمدیان، محمد حسین. (۱۳۸۹). سبک‌های تدریس اساتید مقطع علوم پایه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی (ویژه‌نامه توسعه آموزش)، ۱۰ (۵)، ۹۴۳-۹۴۹.
- درویش قدیمی، فرشته و رودباری، مسعود. (۱۳۹۰). سبک‌های تدریس اعضای هیات علمی دانشکده‌های تابعه دانشگاه علوم پزشکی ایران. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۱ (۸)، ۹۱۷-۹۲۵.
- رازقی‌نژاد، محمدحسین، بخشی، حمید و مشایخی، ناصر. (۱۳۸۹). بررسی سبک‌های تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان. مجله پزشکی هرمزگان، ۱۴ (۳)، ۱۹۸-۲۰۵.
- صادقیان، فاطمه و شیخ پور، نجات. (۱۳۹۰). اهمیت شناسایی تیپ‌های شخصیتی دانش‌آموزان برای انتخاب حرفه و شغل. مجله رشد، ۳۶ (۳)، ۸-۱۱.
- عسگری، محمدهادی، کیاکجوری، داوود و بابایی، مریم. (۱۳۹۰). رابطه بین نوع شخصیت معلمان و سبک تدریس آنان در مدارس راهنمایی غرب استان مازندران در سال تحصیلی ۱۳۸۸-۸۹. دوماهنامه مهندسی مدیریت، ۵ (۴) پیاپی ۴۴، ۱۸-۲۵.
- غلامی، طاهره. (۱۳۹۸). بررسی و تبیین انواع گوناگون سبک تدریس، مجله پیشرفت‌های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش، ۲ (۲۱)، ۵۰-۶۳.

- کیخا، اسماء، مرزیه، افسانه و جناآبادی، حسین. (۱۳۹۷). رابطه سبک تدریس معلّم با انگیزش و درگیری تحصیلی دانش‌آموزان. *پژوهش‌های آموزش و یادگیری*، ۱۵(۲)، ۳۷-۴۸.
- محمودی‌میمند، محمد، وزیرزنجانی، حمیدرضا، خلیلی و یادگاری، مریم. (۱۳۹۱). ابعاد شخصیتی تست مایرز - بریگز و تمایل خرید مشتریان. *فصلنامه تحقیقات بازاریابی نوین*، ۲(۴)، ۱۵۱-۱۶۵.
- مرادی‌دولیسکانی، مرتضی و محمدی‌مهر، مژگان. (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و کیفیت تدریس در میان استادان دانشگاه علوم پزشکی ارتش از دیدگاه دانشجویان. *مجله علوم مراقبتی نظامی*، ۵(۴)، ۲۷۳-۲۸۱.
- هادی‌ندوشن، حسین، کریمی، حسین و فتاحی، علی. (۱۳۸۴). بررسی ویژگی‌های مدیریت تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی*، ۵(۱۴)، ۲۵-۴۸.
- یارمحمدزاده، پیمان، فیضی، ایوب، محمدیان، کویستان و آق‌آتابای، آمنه. (۱۳۹۶). رابطه ویژگی‌های شخصیت و سبک رهبری کلاس درس با کیفیت تدریس اساتید دانشگاه به روش خود ارزیابی: ارائه یک مدل ساختاری، *فصلنامه آموزش و ارزیابی*، ۱۰(۳۹)، ۲۹-۵۱.

References:

- Ahghar Bazargan, N., Sanayei, A., & Ansari, A. (2017). The Impact of the Myers-Briggs Personality Dimensions on Shopping Intentions in Online Environments: A Comparative Study. *Journal of Business Management*, 9(1), 21-42. [In Persian]
- Alibakhshi, G. (2011). On the Impacts of Gender and Personality Types on Iranian EFL Teachers' Teaching Efficacy and Teaching Activities Preferences. *Iranian Journal of Applied Linguistics (IJAL)*, 14(1) 1-22.
- Asgari, M.H., Kiakjuri, D., & Babaei, M. (2012). Relationship between the personality type of teachers and their teaching style in the middle schools of the west of Mazandaran province in the academic year 2010-2015. *Bimonthly Journal of Management Engineering*, 5(4), (Tome 44), 18-25. [In Persian]
- Atar Sharghi, N., & Akbari, B. (2020). Examining the role of motivational factors and personal selves in Persian language learning. *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages*, 9 (2), (Tome 20), 75-94. [in persian]
- Baleghizadeh, S., & Shakouri, M. (2014). The effect of gender and teaching experience on Iranian ESP instructors' teaching styles. *Journal of Education and Human Development*, 3(2), 979-989.
- Basyirah H. B. I, Abdul Jobar, N., Mokhtar, M. M., Bahari, A.A., Jamian, A. R., & Mohd Rusli, N. (2021). The Relationship between Personality and Teaching Style of Bahasa Melayu Teacher in Secondary Schools. *Journal of new advances in English Language Teaching and Applied Linguistics*, 3(2), 579-591. DOI: 10.22034/Jeltal.2021.3.2.2
- Cooper, C. Saggino, A. & Kline, P. (2001). A confirmatory factor analysis of the Myers-Briggs Type Indicator. *Personality and Individual Differences*, 30, 3-9.
- Darvish Ghadimi, F., Roudbari, M. (2012). Teaching Styles of Faculty Members in Schools Affiliated with Iran University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 11 (8), 917-925. [In Persian]
- Eagly, A. H., & Johnson, B. T. (1990). Gender and Leadership Style: A Meta-Analysis. *Psychological Bulletin*, 108(2), 223-256, Retrieved from: https://opencommons.uconn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1010&context=chip_docs (Accessed September 17, 2023)
- Gholami, T. (2020), Investigation and explanation of different types of teaching style. *Journal of New Developments in Psychology, Educational Sciences and Education*, 2(21), 50-63. [In Persian]
- Grasha, A. F. (1996). *Teaching with style. A practical guide to enhancing learning understanding teaching and learning styles*. Aliance publishers.

- Hadinadoshan, H., Karimi, H., & Fatahi, A.** (2004). Investigating the teaching management characteristics of academic staff members of Shahid Sadougi University of Medical Sciences, Yazd. *Iranian Journal of Education in Medical Sciences*, 5 (14), 25-48. [In Persian]
Retrieved from: <https://www.sid.ir/paper/447519/fa> (Accessed September 17, 2023)
- Haghani, F., Chavoshi, E., Valian, A. & Yarmohammadian, M. H.** (2011). Teaching Styles of Teachers in Basic Sciences Classes in Medical School of Isfahan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*, 10(5), 943-949. [In Persian]
- Karimnia, A., & Mohammadi, N.** (2019). The Effects of Teachers' Gender, Teaching Experience, and Brain Dominance on their Teaching Styles. *International Journal of Research in English Education*, 4(1), 37-46.
- Kennedy, R. B., & Kennedy, D. A.** (2004). Using the MyersBriggs Type Indicator in career counseling. *Journal of employment counseling*. 41, 38-44.
- Kikha, A., Marzieh, A., Janabadi, H.** (2019). The Relationship between Teaching Styles with Academic Motivation and Engagement in Students. *Teaching and Learning Research*, 15(2), 37-48. [In Persian] doi: 10.22070/tlr.2020.2527
- Larenas Díaz, H. C., Rodríguez Moran, A. V., & Poblete Rivera, K. J.** (2011). Comparing Teaching Styles and Personality Types of EFL Instructors in the Public and Private Sectors. *Profile*, 13(1), 111-127.
- Mahmoudi Maymand, M., Vazirzanjani, H., & khalili yadegari, M.** (2013). Dimensions of the Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) and the customers' purchase Intention. *New Marketing Research Journal*, 2(4), 151-165. [In Persian].
- Mayers, I. B. & Mayers, P. B.** (1980). Mayers-Briggs Type indicator, Form M. Palo Alto, CA: *Consulting Psychologists Press, Inc.*
- Messaour, R.** (2022). *Vers un profil psychologique type de l'enseignant : Réflexions sur les impératifs psychologiques inhérent à l'exercice de l'enseignement* (Thèse pour l'obtention du titre de : Docteur en science, Option : Didactique des Langues Étrangères). Faculté des lettres et des langues étrangères, université de Batna2, Algérie.
- Moradi Doliskani M., & Mohammadi Mehr M.** (2019), The Relationship between Personality Traits and Teaching quality among the Faculty Members of AJA University of Medical Sciences from Students' Viewpoint. *MCS*; 5 (4): 273-281. [In Persian]. DOI: 1029252/mcs.5.4.273
- Poursaberi, R. & Yagoubi Beglar, N.** (2018). The Study of the Role of Myers/Briggs Personality Traits in Predicting Students Academic Procrastination in Tabriz University of Medical Sciences. *Journal of Educational Strategies in Medical Sciences*, 11 (1), 118-125. [In Persian]
- Rahimi, M., & Asadollahi, F.** (2012). Teaching styles of Iranian EFL teachers: Do gender, age, and experience make a difference? *International Journal of English Linguistics*, 2(2), 157-164. doi:10.5539/ijel.v2n2p157
- Razeghinejad, M. H., Bakhshi, H., & Mashayekhi, N.** (2010). A survey on teaching style of academic members in Rafsanjan University of medical sciences, *Medical Journal of Hormozgan University*, 14(3), 198-205. [In Persian]
- Sadeghian, F., & Sheikhpour, N.** (2011), The importance of identifying students' personality types for choosing a profession and job, *Rushd Magazine*, 6(3), 8-11. [In Persian]
- Sprague, M. M.** (1997). Personality type matching and student teacher evaluation. *Contemporary Education*, 69(1), 54-57.
- Yarmohammadzadeh, P., Faizi, A., Mohammadian, K. & Agh Atabai, A.** (2017), Investigating the relationship among university teachers' personality traits, classroom leadership style, and efficacy through self-evaluation: Providing a structural model. *Journal of Instruction and Evaluation*, 10(39), 29-51. [In Persian]